

- ▶ **ESPEN kongres i København 17-20. september**
- ▶ **Stor tilslutning til dysfagi-temadag 31. maj – og nyt selskab**
- ▶ **Ny klumme, ”Nyt fra videnskaben”**

ESPEN kongres 17-20. september 2016

ESPEN kongressen afholdes 17-20. september 2016 i Bella Center, København. Temaet er **Collaboration in Nutrition**. Interaktivt program og link til tilmelding findes på www.espen.org/copenhagen-2016. Det er stadig muligt at tilmelde sig kongressen.

Stor tilslutning til dysfagi-temadag

I neurologien, geriatrien og ØNH-onkologien er dysfagi en vigtig problemstilling, som skal løses, hvis ernæringsterapien skal lykkes. Det var antageligt baggrunden for en meget stor interesse i denne temadag i Odense 31. maj, hvor over 200 deltog. Det var lykkedes at få særdeles gode foredragsholdere, som gjorde temadagen til en succes med stort fagligt udbytte for deltagerne. Præsentationer fra temadagen kan findes på www.dske.dk, og retningslinjen findes på www.magicapp.org.

Grundet stor interesse for temadagen flyttede vi først fra et mindre lokale til det største lokale på OUH. Da selv det ikke var nok, hjalp Odense Kommunes turistkontor med kontakt til DOK 5000 ved Odense havn, som havde den nødvendige kapacitet og udviste en enorm fleksibilitet. Lokalerne og catering vakte stor begejstring.

Tilmelding til temadagen var præget af tekniske problemer. Fremover vil vi anvende online tilmelding. Det vil stadig være gratis at deltage for medlemmer af DSKE, mens ikke-medlemmer kan deltage mod betaling.

Vi har fået en del nye medlemmer i DSKE, ikke mindst ergoterapeuter, i forbindelse med temadagen. Vi håber, at ergoterapeuterne bliver aktive medlemmer i selskabet. Et nyt selskab – Dansk Selskab for Dysfagi – stiftes også; mere information sidst i dette nyhedsbrev.

Nye temadage målrettet sygeplejersker

To ens temadage afholdes nu under overskriften: **God ernæringspraksis i patientforløb, hvad skal der til?** Temadagene er målrettet sygeplejersker, men er åbne for alle interesserede. Medlemmer af DSKE deltager som vanligt gratis, og ikke-medlemmer kan deltage mod betaling af deltagergebyr. Temadagene holdes i tidsrummet 9.30 – 15.00:

- **Hvidovre**, onsdag 9. november 2016
- **Aalborg**, onsdag 11. januar 2017

Programmet kan hentes på www.dske.dk, hvor der også er link til online tilmelding.

Mikrobiom og ernæring

DSKE holdt initiativmøde om ernæring og mikrobiom i Aarhus den 15. juni 2016. Især tarmens mikrobiom er det sidste årti tilskrevet stor betydning for udvikling af kroniske sygdomme, og spørgsmålet om ernæring og bakterie-interventioner kan ændre på mikrobiomet og på risiko for udvikling eller forværring af kronisk sygdom trænger sig på. Tre aktive forskere havde sagt ja til at dele deres resultater, hvoraf en del er upublicerede og derfor ikke er tilgængelige endnu (ej heller på hjemmesiden).

Tryptofan – aminosyre med nøglerolle? Professor Philip Rosenstiel fra Institut for Klinisk Molekylærbiologi, Christian-Albrecht-Universitetet i Kiel, Tyskland, bragte en oversigt over betydningen af mikrobiel biodiversitet for kronisk inflammation, bl.a. perspektiverne for hvordan tilskud af aminosyren tryptofan muligvis kan ændre tarmens metabolisme. Hypotesen hviler på en eksperimentelt påvist sammenhæng mellem specifik aminosyre-malnutrition (tryptofan) og eksperimentel tarminflammation, publiceret i Nature 2012;487:477.

Bakteriel vaginose – et eksempel på uønsket biodiversitet. Ph.d. studerene Thor Haahr fortalte om det urogenitale mikrobiom, dets betydning for fertilitet samt mulighederne for at påvirke det via kosten. Data er på vej.

Proteintilskud og mikrobiom. Seniorforsker Dennis Sandris Nielsen, FOOD, Københavns Universitet, fortalte om påvirkning af tarmens mikrobiom hos ældre og om et igangværende klinisk studie, CALM (Counter-acting Age-related Loss of Muscle Mass). Yderligere information på www.calm.ku.dk.

Rejselegater til ESPEN uddelt

I forbindelse med ESPEN har DSKE uddelt fire rejselegater på hver 3.000 kr til deltagelse i ESPEN. De fire legatmodtagere, der alle præsenterer nye videnskabelige data på kongressen, er:

- Susanne Clemen Capion, klinisk diætist og cand.scient.
- Stine Skov Palle, klinisk diætist og cand.scient.
- Martine Larsen, klinisk diætist og cand.scient.
- Sophie Ryberg Juliussen, cand.scient.

Nyt fra videnskaben: vitamin D

Når patienter skal rehabiliteres, har vi ikke meget videnskabeligt at gå efter med hensyn til ernæring. De fleste gældende principper er baseret på målinger på raske, ofte yngre og sportsaktive, yngre mennesker. De fleste rehabiliteringspatienter er ældre og med mange bidiagnoser samt i dårlig fysisk form. Mange klager over muskelsmerter, der forhindrer ordentlige træningsprogrammer. Specielt mangler vi interventionsstudier. Beskrivelser af hvor galt det står til har vi flere af.

Matossian-Motley et al (JPEN 2016;40:367-73) har målt vitamin D-metabolitten p-25(OH)D på 414 patienter med gennemsnitsalder på 67 år og henvist til en rehabiliteringsklinik i Californien og sammenlignet med graden af "uspecifikke muskelsmerter". Der var en klar korrelation mellem graden af smerter og koncentrationen i plasma. Især ved værdier på < 0,20 ng/ml var sammenhængen tydelig. Dette frister jo til en randomiseret undersøgelse med calcium-vitamin D tilskud enten til alle rehabiliteringspatienter, eller til de med lavt indhold i plasma. Det burde vi kunne finde ud af i Danmark, også hvor meget og hvor længe. (JRA)

Lektor Jens Rikardt Andersen, Institut for Idræt og Ernæring, Københavns Universitet, vil fremover være fast bidragsyder til DSKE-nyhedsbrevet med nyt fra videnskaben.

Forum for Underernæring

Initiativ med det formål at forbedre indsatsen mod sygdomsrelateret underernæring, etableret i samarbejde mellem

- Landbrug & Fødevarer www.lf.dk
- Kost og Ernæringsforbundet
- Dansk Selskab for Klinisk Ernæring

Udgivelsen *Uderernæring – et samfundsproblem*, er tilgængelig på L&F's hjemmeside www.lf.dk, hvor Forum for Underernæring er nærmere præsenteret. DSKEs faste repræsentant i Forum for Underernæring er Jens Kondrup.

Dansk Selskab for dysfagi

Efter udarbejdelse af National Klinisk Retningslinje for øvre dysfagi opstod et ønske om at danne et tværfagligt selskab med det formål at fremme udredning, behandling, forskning og uddannelse indenfor dysfagiområdet. Ønsket er et tværfagligt selskab med læger, sygeplejersker, ergoterapeuter og logopæder, samt andre som arbejder med patienter med dysfagi, med henblik på opnå bedst mulige behandling og forskning indenfor området, til gavn for patienterne. Håbet er at selskabet også kan være med til at fremme interessen for området samt være med til at sætte dysfagi på dagsordenen også i den offentlige debat.

Der indkaldes derfor til **stiftende generalforsamling Fredag 16. september 2016** fra kl. 14.00 – 17.30 Kirkesalen, Odense Universitetshospital, Sdr. Boulevard 29, Indgang 20 på 15.sal, 5000 Odense C

Af hensyn til forplejning bedes tilmeldelse meddelt til:
Annette Kjærsgaard annette.kjaersgaard@hammel.rm.dk
Niels Christian Bjerregaard niebj@rm.dk
Karin Aksglæde kariaksg@rm.dk

DSKE ønsker det nye selskab held og lykke og godt samarbejde.

